

Kasuistik

Uddannelsesgodtgørelse efter anerkendt arbejdsskade

Stine Korsgaard Sell¹, Anne Caroline Curtz², Rikke Brink Pedersen³, Mai-Britt Christensen³ & Luise Mølenberg Begtrup^{1, 4}

1) Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling, Københavns Universitetshospital – Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, 2) Afdeling for Allergi, Hud- og Kønssygdomme, Københavns Universitetshospital – Gentofte Hospital, 3) Center for Erhvervssygdomme, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, 4) Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet

Ugeskr Læger 2026;188:V11250980. doi: 10.61409/V11250980

Den 1. januar 2024 trådte en ny økonomisk støtteordning, uddannelsesgodtgørelse (UG), i kraft. UG giver personer med en anerkendt arbejdsskade mulighed for økonomisk støtte under uddannelse med sigte på at starte inden for et nyt erhverv [1].

Arbejdsskadebegrebet omfatter både arbejdsulykker og erhvervssygdomme. En arbejdsulykke er en fysisk eller psykisk skade, der opstår efter en pludselig hændelse eller påvirkning inden for få dage, mens en erhvervssygdom er en sygdom opstået grundet arbejdsrelaterede påvirkninger gennem kortere eller længere tid. I 2024 blev der oprettet ca. 48.600 arbejdsskadesager hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), hvoraf ca. 20.400 sager (~ 42%) blev anerkendt [2]. For nogle indebærer skaden et varigt men, der begrænser dem i eller umuliggør, at de kan fortsætte i deres erhverv. Fra 2019 til 2023 var der i gennemsnit 4.800 personer, der årligt fik en mengrad \geq 10%.

Sygehistorie

En 24-årig kvindelig frisørelev blev henvist af en privatpraktiserende lungemediciner til Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling grundet mistanke om arbejdsbetinget sygdom. Hun arbejdede dagligt med klipning, farvning og afblegning af hår i en frisørsalon.

Efter et år i faget udviklede patienten håndeksem med rødme og hævelse afgrænset til handskeområde samt tør, sprækkende og kløende hud. Symptomerne varierede, men var mest udtalte på dage med hyppigt handskebrug. Efter halvandet år udviklede patienten røde og sviende øjne med massiv tåreflod, og nogle måneder senere tilkom løbenæse, hoste, irritation i hals og trykken for brystet. Symptomerne aftog, når hun forlod salonen, og hun var symptomfri i

weekender og ferier. Patienten var tidligere rask, ikkeryger, tog ingen fast medicin og havde ingen disposition til astma eller allergi.

Det er velkendt, at frisører har en øget forekomst af luftvejssymptomer og astma, og at udsættelse for persulfater kan give anledning til symptomerne [3]. Desuden er det velkendt, at frisørprodukter og vådt arbejde øger risikoen for håndeksem [4].

På mistanke om allergisk rinokonjunktivitis og håndeksem blev patienten henvist til allergologisk og dermatologisk udredning. Der var normal lungefunktion, men på mistanke om astma blev hun bedt om at udføre peakflow (PF)-målinger.

Patienten blev diagnosticeret med toksisk håndeksem på baggrund af negativt svar på lappetest. PF-resultaterne viste variationer > 20% på arbejdsdage, men ikke på fridage, foreneligt med arbejdsrelateret astma, og astmadiagnosen blev bekræftet ved metakolinprovokationstest. Patienten blev sat i relevant behandling, men symptomerne persisterede på arbejdsdage, og hun blev rådet til at ophøre i faget.

Efter ca. halvandet års sagsbehandling blev astma og håndeksem anerkendt som arbejdsskader. Patienten har varige gener med hyperreagerende luftveje og øjenslimhinder ved udsættelse for uspecifikke faktorer samt fortsat tendens til håndeksem. Hun er i målgruppen for UG og ønsker at læse jura.

Konklusion

Sygehistorien illustrerer en typisk situation, hvor en arbejdstager udvikler en arbejdsbetinget lidelse, der forhindrer fortsat beskæftigelse i det oprindelige fag. For disse personer kan en ny uddannelse være afgørende for en varig tilknytning til arbejdsmarkedet, og UG kan være et vigtigt økonomisk grundlag for dette. Siden ordningen trådte i kraft, har AES behandlet 486 sager om UG, hvoraf 169 personer (35%) har fået tilkendt ydelsen (frem til 1. oktober 2025). Lidt over halvdelen af ansøgerne er mellem 27 og 46 år uden tydelig kønsforskel og er hyppigst fra brancher som sundheds- og socialvæsen, bygge- og anlægsvirksomhed, produktionsvirksomheder og arbejde i forsvaret.

For at få tilkendt UG er der ud over en anerkendt arbejdsskade flere kriterier, der skal være opfyldt. Bl.a. skal den valgte uddannelse være erhvervskompetencegivende inden for et område med manglende arbejdskraft, og man skal kunne arbejde på ordinære vilkår efter endt uddannelse. For at komme i betragtning til UG skal der desuden være en forventning om en samlet mengrad på mindst 10%, og man skal være uden job (se **Figur 1**). Godtgørelsen svarer som udgangspunkt til 83% af tidligere årsløn med et minimumsbeløb på 23.202 kr. om måneden, som indeksreguleres årligt [1].

Med denne kasuistik ønsker vi at gøre opmærksom på vigtigheden i, at læger informerer om UG, når de har patienter med en arbejdsbetinget lidelse, der forhindrer dem i at fortsætte i deres

vanlige erhverv. Patienterne skal kontakte AES ved ønske om vurdering og kan inddrage deres fagforening ved behov for yderligere rådgivning.

Korrespondance *Stine Korsgaard Sell*. E-mail: stine_sell@hotmail.com

Antaget 23. marts 2026

Publiceret på ugeskriftet.dk 8. juni 2026

Interessekonflikter ingen. Alle forfattere har indsendt ICMJE Form for Disclosure of Potential Conflicts of Interest. Disse er tilgængelige sammen med artiklen på ugeskriftet.dk

Referencer findes i artiklen publiceret på ugeskriftet.dk

Artikelreference Ugeskr Læger 2026;188:V11250980

doi 10.61409/V11250980

Open Access under Creative Commons License [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

SUMMARY

Financial support scheme following a recognised occupational injury

Occupational diseases may prevent individuals from continuing in their profession. This case report describes a young hairdresser who developed occupational asthma and eczema, leading to loss of work ability in her trained profession. A new financial support scheme was recently introduced in Denmark that allows individuals with an acknowledged occupational injury to retrain into a new career when continued work in their occupation is limited or no longer possible. The case highlights the importance of clinicians informing eligible patients about this opportunity.

REFERENCER

1. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Uddannelsesgodtgørelse, 2025. <https://www.aes.dk/sagsforloeb/uddannelsesgodtgoerelse> (20. nov 2025)
2. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Hvad er en arbejdsskade?, 2025. <https://www.aes.dk/typer-af-arbejdsskader/hvad-er-en-arbejdsskade> (20. nov 2025)
3. Macan J, Babi& &;, Hallmann S et al. Respiratory toxicity of persulphate salts and their adverse effects on airways in hairdressers: a systematic review. *Int Arch Occup Environ Health*. 2022;95(8):1679-1702. <https://doi.org/10.1007/s00420-022-01852-w>
4. Havmose MS, Kezic S, Uter W et al. Prevalence and incidence of hand eczema in hairdressers—a systematic review and meta-analysis of the published literature from 2000-2021. *Contact Dermatitis*. 2022;86(4):254-265. <https://doi.org/10.1111/cod.14048>
5. Borger.dk. Spørgsmål og svar om uddannelsesgodtgørelse, 2026. <https://www.borger.dk/arbejde-dagpenge-ferie/Arbejdsskader/uddannelse-efter-arbejdsskade/spoergsmaal-og-svar-om-uddannelsesgodtgoerelse> (26. mar 2026)